

TEŽKI OČITKI PROTI PREDSEDNIKU HOOVERJU

SENATOR MU JE PREDBACIVAL DA JE BIL LE ORODJE V ROKAH MEDNARODNIH BANKIRJEV

Predsednika je navdušeno branil Chiperfield, ki je dejal, da se mu ne more dokazati nobene nepravilnosti. — Če ga smatrajo za krivega, naj uvedejo proti njemu postopanje za odstavitev. Zakladniški podtajnik je rekel, da je moratorij rešil Nemčijo pred katastrofo. — Moratorij bo najbrž odobren.

WASHINGTON, D. C., 15. decembra. — Tekom debate glede moratorija so predsednika v obeh zbornicah kongresa ostro napadali, dobilo se je pa tudi par kongresnikov, ki so ga z vso vnemo branili.

V poslanski zbornici je padla beseda "impeachment", kar pomeni, naj se ga odstavi.

Tekom debate je govoril zakladniški podtajnik Mills pred zborničnim odsekom za pota in sredstva o moratoriju. Rekel je, da bi prišlo v Nemčiji do strašne katastrofe, če bi predsednik ne proklamiral moratorija.

Od 1. januarja pa do 1. julija so inozemski upniki izčrpali iz Nemčije osemstopenetdeset milijonov dolarjev. Ako bi tega ne zaustavili, bi prišel polom, ki bi pretresel ves svet. Če bi kongres ne odobril moratorija, bi se ameriška vlada in ameriški narod smrtno blamirala. Toda moratorij bo odobren, kajti zanj se zavzema 276 članov poslanske zbornice in 68 članov senata.

McFadden je zelo ostro kritiziral predsednika in mu očital, da se je direktno pogajal z nemškimi finančnimi interesi ter da so ga mednarodni nemški bankirji zvodili za nos.

Za predsednika se je zavzel Chiperfield iz Illinoisa, novi član kongresa. — Odločno zavračam trditve McFaddena, — je rekel, — da je bil predsednik v direktnih stikih z nemškimi finančnimi interesi. Istotako zavračam trditve, da je bil predsednik agent kateregakoli interesa, ki se obrača proti Združenim državam. Če je v McFaddenovi izjavi le iskra odkritosrčnosti, naj dokaže svoje obdolžitve.

— McFadden naj dokaže, — je nadaljeval Chiperfield, — da imamo predsednika, ki ni vreden svojega visokega urada, ali naj pa kot umazan obrekovalc poštenega moža zapusti to dvorano. Če misli McFadden resno in pošteno, naj v družbi svojih tovarišev uvede impeachment postopanje proti predsedniku, da bo tako prišla resnica na dan.

McFadden na ta napad ni odgovoril, rekel je pa, da bo s svojo kritiko nadaljeval pred odsekom za pota in sredstva.

V senatu sta grmela demokrat McKellar in republikanec Reed proti črtanju zavezniških dolgov.

BOMBE V INDIJI

KALKUTA, Indija, 15. dec. — Bomba je bila vržena na vrt stanovanja okrajnega glavarja v Bagalpur, A. R. Toplisa. Nikdo ni bil ranjen.

Dan poprej pa ste dve bengalski ženi umorili S. G. Stevensa, okrajnega glavarja v Tipperasa v Bengaliji.

EN DAN V JEČI ZA

VSAKO BRISACO

EVANSVILLE, Ind., 15. dec. William H. Crite je bil pripeljan pred sodnika pod obtožbo, da je ukradel deset brisac v nekem hotelu. Sodnik ga je obsodil, da bo se del v ječi za vsako ukradeno brisaco en dan in Crite je bil v ječi deset dni.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

Proces proti goriskim Slovincem

ZAKONSKA TRAGEDIJA

Ljubosumna žena ustrelila mladega kontraktora. — Žena ga je spremila v bolnišnico.

HARTFORD, Conn., 15. dec. — Mrs. Florine Lowen Bick Smith, stara 36 let, je ustrelila svojega 33 let starega moža bogatega kontraktora Michaela Smitha v hotelu Allyn.

Smith in njegova žena sta bila ločena in Smith je ravnal zavrnil prošnjo svoje žene, da bi se zopet poravnala, ko žena potegne revolver in dvakrat ustrelila svoje moža.

Smith je opotekaje se šel iz hotela in ob njegovi strani žena, ki je jokala. Ko stojita na cestnem vogalu in čakata na taksi, da ju odpelje v bolnišnico, pride policist.

Mrs. Smith je bila odpeljana na policijsko stražnico, kjer je bila obdržana pod obdolžbo poskusa uboja.

Smith ni nevarno ranjen in bo okrevljal.

NIKOLAJ JE PRIPRAVLJEN NA LOČITEV

Listi poročajo, da je Nikolaj privolil v razveljavljenje poroke. — Noče biti izključen iz kraljevske rodovine.

LONDON, Anglija, 15. dec. — Časnikarski poročevalec iz Budimpešte poroča, da je romunski princ Nikolaj privolil v odločitev najvišjega romunskega sodišča, ki je razveljavilo njegovo poroko z gospo Jano Lucijo Deletj in da bo za nekaj časa ostal izven Romunske ter da se bo pozneje vrnil in bo zopet zavzel svoje prejšnje mesto.

— Zagrozili so mi, da izgubim pravico kot član vladajoče hiše. To bi pomenilo tako veliko finančno izgubo, da nisem imel drugega izhoda, kot se ukloniti, — je rekel Nikolaj, ko je prišel v Budimpešto.

PROPADANJE BANK

WASHINGTON, D. C., 15. dec. V svojem letnem poročilu na kongres je vladni nadzornik prometa denarja John W. Pole pripočel, da kongres kaj ukrene, da ustavi naraščajoče propadanje bank, ki znaša za letošnje leto 2342 z obveznostmi \$2.008.729.000.

PRIHAJA OSTRA ZIMA

HICKORY FLAT, Miss., 15. decembra. — Bliža se ostra in dolga zima. Kokošim farmerja Cousby Hopper raste perje po nogah. — To je gotovo znamenje, — je rekel Hopper, — kadarkoli mojim kokošim prične perje rasti po nogah, tedaj je čas za gorke suknje.

BOŽJA POT — IZZEMANJE

Vlada kritizira proslavo v Guadalupe. — Cerkvene oblasti so izzemale narod. — Znižane železniške cene.

MEXICO CITY, Mehika, 15. decembra. — Mehški kongres zahteva strogo preiskavo o proslavi 400-letnice Marijine božjepoti v Guadalupe.

Poslanska zbornica je označila proslavo kot trgovsko zadevo katoliške cerkve in izzemanje več tisoč božjepotnikov, ki so se prišli poklonit guadalupski Materi Božji. Okoli milijon ljudi je prišlo k tem svečanostim v Guadalupe.

Poslanci so napadli list "Excelsior", ki je objavil oglas, da bo koncert orgelj iz cerkve razglašen po radiju. Kritizirali so tudi upravo železnice, ki je dovolila znižanje vozne cene romarjem, medtem "ko poljski pridelki gnijejo na polju zaradi visokih tovornih cen železnice".

BLAGOSLOVLJENA DRUŽINA

VENEUAND, N. J., 15. dec. — Mrs. Antonia Aselta je povila osemnajstega otroka in sicer dečka. Sedem drugih sinov deset hčera še živi.

Mrs. Aselta je stara 48 let.

RANJEN S SVINČNIKOM

ORANGE, N. J., 15. decembra. Nek sošolec je s svinčnikom sunil v trebuh 15-letnega Earla McQuillana, tako da je moral biti odpeljan v bolnišnico.

Zdravniki pravijo, da je svinčnik predrl njegova čreva.

ISKANJE ODLIKOVANEGA VOJAKA

EAST HAMPTON, Conn., 15. decembra. — Francoska vlada je devet let iskala vojaka, katerega je bila podeljena vojska kolajna za hrabrost v svetovni vojni. Zdaj je bil vojak najden v osebi Jules Maton, ki je star 42 let in blagajnik Franco-American Thread Co. in kateremu je bilo naročeno, da se zgleda pri francoskem generalnem konzulatu v New Yorku.

Kolajna mu bo izročena za "posebno hrabrost" v prvi bitki ob Marni.

Maton je služil v svetovni vojni kot poročnik od leta 1914 do 1919. Bil je petkrat ranjen in ima že mnogo odlikovanj, med njimi vojni križec.

POJEDLI SO MILJO KLOBAS

READING, Pa., 15. decembra. — Ker so dobili kruh z ukradenimi listki in ga prodajali po pretirani ceni, je bilo 81-oseb obsojenih na zaporno kazen. Dvajset med njimi je dobilo deset let zavora, tri najst po šest let, štirje po osem let, dva pet let, ostali pa krajšo zaporno kazen. Pet obtožencev je bilo oproščenih.

GANDHI SE JE ODPELJAL V DOMOVINO

Odpeljal se je na italijanskem parniku. — Poslovil se od dveh angleških spremljevalcev. — Obljubi vsakemu uro.

NA PARNIKU "PILSNA", 15. decembra. — Mahatma Gandhi se je danes odpeljal proti vzhodu po modrem Sredozemskem morju na potu domov v nemirno Indijo, toda gledal je nazaj žalosten kot Lotova žena, na zapadno civilizacijo, katero je zapustil mogoče zadnjikrat.

Majhni, suhi voditelj Indijcev je stal na krovu tretjega razreda na italijanskem parniku Pilsna, ko se je odpeljal iz Brindisi.

— Ko se poslavljam od Evrope, — je napisal Gandhi, — moram izraziti svoje obžalovanje, da je bilo moje bivanje v Evropi prekratko. Bil sem namenjen, da bom obiskal več važnejših evropskih držav, med njimi Turčijo, Palestino in Egipt.

— Prezgodnja zahteva moje dolžnosti pa je prekržala moj načrt. Naglo moram iti nazaj v Indijo. Toda s seboj nesem največje zaklade spominov.

Gandhi je bil v Evropi 90 dni in največ na konferenci v Londonu zaradi neodvisnosti Indije.

Predno se je odpeljal iz Brindisi, je podaril dvema angleškima detektivoma, ki sta ga spremljala iz Londona, svojo fotografijo s svojim podpisom. Obljubil jima je tudi, da bo vsakemu poslal zlato uro.

ZVEZNI AGENT JE IZGINIL Z DENARJEM

BUFFALO, N. Y., 15. decembra. Policia je bila nprošena, da išče zveznega agenta Anthony Gillotta, ki je pred tremi tedni izginil z \$13.000 vladnega denarja za nakup narkotičnih snovi.

Kot pravi policija, je bil Gillotti zaposlen kot vodni zasledovalec za prodajalce narkotičnih stvari v New Yorku. Pred tremi tedni je prejel \$13.000 za "zelo važen nakup". Nekaj dni pozneje je Gillotti izročil svojim predstojnikom v Utica kokain in je rekel, da ga velja 10 tisoč dolarjev. Dovoljeno mu je bilo, da obdrži tri tisoč dolarjev za nadaljnje zasledovanje prodajalcev omamljivih snovi.

Predno pa je bilo kupljeno blago pregledano, je Gillotti izginil. Policia je pri preiskavi našla, da je bil "kokain" samo sode in sladkor.

TIHOTAPCI KRUIHA

ASTRAHAI, Rusija, 15. dec. — Ker so dobili kruh z ukradenimi listki in ga prodajali po pretirani ceni, je bilo 81-oseb obsojenih na zaporno kazen. Dvajset med njimi je dobilo deset let zavora, tri najst po šest let, štirje po osem let, dva pet let, ostali pa krajšo zaporno kazen. Pet obtožencev je bilo oproščenih.

16 OBTOŽENCEV OBSOJENIH NA DOLGOLETNO JEČO

Za rimski proces proti 30 obtoženim Slovincem, ki so zbrani v rimskih zaporih, in proti 27 njihovim tovarišem, ki so ubežali pred enim ali dvema letoma čez mejo, je vladalo v Trstu kakor po vsej deželi veliko zanimanje.

Pri zaslišanju je bil prvi na vrsti absolvirani filozof Zorko Jelinčič, ki je sicer priznal, da je v prejšnjih letih deloval v skladu z obstoječim pravnim redom v slovenskih kulturnih društvih in nazadnje v dijaški organizaciji "Adriji", kar pa samo posebi ni protipravno, ker so bila vsa društva in tudi "Adrija" takrat priznana od oblasti. Zatrdil je, da se na Goriskem ni izvršilo nikakršno kaznivno dejanje.

Obtožence Lenardič je zanikal, da je v slovenskih organizacijah deloval proti italijanskemu režimu. Zavrnil je tudi obtožbo, da je vršil špijonažo v korist neke druge tuje sile. Priznal je le, da je dobival kot siromašen dijak 10 lir podpore mesečno, ki mu jo je dajala organizacija "Adrija", v kateri je bil včlanjen.

Dr. Avgust Sfiligoj je priznal, da je deloval izključno le v društvih, ki so imela kulturne naloge in ki niso bila v ostalem v ničemer proti zakonu in policijskemu redu. Sodeloval je pri upravi dijaške menze, s špijonažo pa ni imel opravka in tudi o drugih svojih znanjih ni nikdar slišal niti besede, da bi imeli takšne posele.

Mehanik Hilarij Frančeskin je zanikal obtožbo po kateri bi naj bil sodeloval pri tajni organizaciji. Kar se njegove žene tiče, ki je bila obsojena lani v Trstu, je vedel le, da je proti mali odškodnini razpečavala slovenske publikacije in liste, ki so bili v Julijski Krajini dovoljeni.

Bivši policijski agent Lojze Černe je priznal le to, da je nekega večera pozdravil novinara Rejca, o katerem pa ni vedel, da ga zasledujejo oblasti. Zavrnil je tudi vse ostale obtožbe, po katerih je baje sročal drugim obtožencem, da jih zasledujejo varnostni organi.

Učitelj Anton Rutar je priznal, da je bil član slovenskih društev, a tudi on je odločno zanikal, da bi bila kdaj ta društva snovala kakršnokoli zaroto proti državi in režimu.

Učitelj Logar Srečko je priznal edino le, da je bil član goriske "Adrije". Tudi vsi ostali obtoženci so po vrsti zavračali obdolžitve kakor jih navaja proti njim obtožnica.

5. decembra je prečel govoriti državni tožilec Fallace, ki je v svojih izjavanjih skušal dokazati, da se vrši proces, ki je v tesni zvezi z lanskim tržaškim procesom, ki se je zaključil kakor znano s obsodbo štirih slovenskih fantov iz tržaške pokrajine na smrt, proti zares krivim obtožencem. Skušal je dokazati da so bili člani prepovedanih društev, ki so imela zarotniške naloge in predvsem to, da bi med slovenskim delom ljudstva v Julijski Krajini zanetili odpor proti državi s pomočjo terorističnih dejanj.

Za njim se je oglasil k besedi prvi branitelj odvetnik Cassinelli, ki je branil obtožena Jelinčiča. Odvetnik ni govoril ognjevitosti. Z

golimi dejstvi je dokazal, da obtoženi Zorko Jelinčič ni deloval proti državi in državnim oblastem, da bo v ustanovil in niti vodil nikakršne zarotniške organizacije, ki bi imela namen doseči odcepitev Julijske Krajine od Italije, da ni vršil špijonaže v korist tuje sile, marveč da je bilo njegovo delovanje v okvirju "Adrije" povsem v skladu z obstoječim pravnim redom in policijskimi odredbami v Julijski Krajini. Govornik je zaprosil sodnike, naj milo sodijo Jelinčiča, in ga naj obsodijo le na najnižjo kazen, če že mora biti obsojen.

Proces se je zaključil ob 21.30 ko je general Saporiti razglasil sodbo, po kateri so bili obsojeni: Zorko Jelinčič na 20 let ječe, dr. Avgust Sfiligoj in učitelj Anton Rutar vsak na 10 let, Ivan Lenardič na 6 let, Jernej Lužnik, Hilarij Frančeskin, Matej Ivan Mihelič, Vincenc Čač, Lojze Mihelič, Drago Fonda, Angel Škerlj, Viktor Peratoš, Ant. Zobeč in Matej Mihelič vsak na 5 let, učitelj Srečko Logar na 4 leta ter Angel Čač na 2 leti in 6 mesecev.

Ostalih 14 obtožencev je sodišče oprostito, deloma zaradi pomanjkanja dokazov, deloma pa zaradi tega, ker je ugotovilo, da niso izvršili nikakršnega kaznivnega dejanja. Obtožencev, ki so zbežali čez mejo, sodišče ni sodilo.

ISKANJE STAREGA ZAKLADA

Ladja se je potopila leta 1862. — Vozila je zlata za dva miliona dolarjev. — Zaklad bodo dvignili.

MEXICO CITY, Mehika, 15. decembra. — Eugen Shireley, trgovec iz Dallas, Tex., je naznanil, da bo v januarju pričel z delom, da dvigne zlati zaklad, katerega je vozila ladja Golden Gate in ki se je leta 1862 potopila blizu Monzanilo v državi Colima.

Shireley se je že pogodil z mehiško vlado, da dvigne zaklad. Vrednost zaklada se ceni na dva milijona dolarjev zlata. Del tega zaklada v znesku enega milijona dolarjev je že leta 1862 dvignil Duncan Johnston, toda nadaljnje dviganje je bilo vsled pomanjkljivih priprav opuščeno.

Podjetje podpirajo nekateri newyorški bankirji.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Glas Naroda

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with subscription rates: Sa celo leto velja list za Ameriko \$7.00, Za pol leta \$3.50, Za celoletno za celoletno \$7.00, Za pol leta \$3.50.

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

Glas Naroda izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.

Dopisni bres podpisani in osebni se ne priobčujejo. Denar naj se blagovodi pokljajati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejennie bivaličke naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA, 216 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-3878

KONEC KOMEDIJE

Komedija, ki se je tikala Mandžurije ter jo je igral svet Lige narodov par tednov v Parizu, je sedaj končana.

Gospodje tega visokega zbora so se zopet začeli baviti s svojimi domačimi zadevami, dočim je v Mandžuriji vse po starem ostalo.

Člani sveta Lige narodov so si sami izstavili izpričevalo o svoji popolni neznožnosti.

Ako Liga narodov ne more poravnati spora med dvema svojima članicama, se ne more od nje absolutno ničesar pričakovati.

Okorelost tega parlamenta nad parlamenti, te nadvlade je že tako napredovala, da so začeli grobarji kopati grob.

Zadnje razsodbne mednarodnega razsodišča v Haagu so presentile ves svet in temu fiasku je sledil še bolj žalosten fiasko sveta Lige narodov v mandžurskem vprašanju.

Ta polom ponovno dokazuje, da Liga narodov ni bila od svojega ustanovitve nič drugega kot utopija, lepe sanje Woodrowa Wilsona.

In dočim si Liga narodov z vedno naraščajočimi izdatki koplje svoj lastni grob kot si ga je pred dobrim stoletjem kopal takozvana sveta aljansa, nameravajo na bregu Ženevskega jezera postaviti krasno palačo, v kateri bi prebivali Ligini uradniki in kjer bi se vršila začasna zborovanja.

Čemu palača? Grobnica bi bila primernejša in na grobnici napis: — Podlegla je v mladih letih svoji okorelosti.

Pred konsekvntnim in energičnim stališčem Japonske se je Liga narodov umikala korak za korakom ter z največjo potrpežljivostjo požirala osorne japonske odgovore.

Sedaj ne premišljuje več, kako bi rešila japonsko-kitajski spor, pač ji pa gre za tem, da bi se že vsaj nekoliko oprala pred svetom.

Na povelje Lige narodov bi morali Japonci do 15. novembra pozvati svoje čete iz Mandžurije.

Pa kaj so storili? Še več vojaštva so poslali tja.

Slednjič je Liga napravila žalosten kompromis. Sklenila je poslati v Mandžurijo pet komisarjev, ki bodo na licu mesta ugotovili položaj.

Navzlie komisiji se bodo zadeve v Mandžuriji tako razvijale kot bo hotela Japonska, ne pa po želji Lige narodov.

PREJ KAZNJENEC. ZDAJ ŠERIF

NEW ORLEANS, La., 15. dec. Frank Mareaux želi, da država izbrise njegov madež kot nekdanji kaznjeneec, da more kandidirati za šerifa.

Leta 1899 je bil Mareaux obsojen na dve leti ječe, ker je ukradel kravo. Ob tej priliki je izgubil državljanstvo.

Zdaj je kandidat za šerifa in je naprosil sodišče, da mu vrne državljanstvo.

Gouverner je v svoji odločitvi rekel: — Ako se je Mareaux pregrešil proti postavi in je doslužil svojo kazen, je boljji kot marsikateri izmed nas.

AMERKANKI UKRADENI DIJAMANTI V ITALIJI

NAPOLI, Italija, 15. decembra. Italijanska policija išče tata ali tatove, ki so ukradli za 50 tisoč dolarjev dijamantov in zlatnine markezi Carignani, ki je bila prej Mary Denman iz New Yorka.

Markeza je pustila svojo zlatnino v dveh srebrnih škatuljah, ko je šla v soboto zvečer iz svojega stanovanja. Ko se je vrnila, je našla eno škatuljo prazno, druga pa je izgnila.

Policija je izpraševala služkinje, toda ni mogla pri njih najti ničesar sumljivega. Markiz Carignani stanuje v villi Maria, ki ima 18 sob.

Dopisi.

Conemaugh, Pa.

Ko čitam članek v Glas Naroda z dne 8. decembra t. l. z napisom "V časih depresije", nehote pomislim na svobodno, bogato Ameriko. Najbogatejša dežela sveta, vsega dovolj, jela in denarja, toda v zlie temu propadajo banke, trgovine in druga, do sedaj na trdni podlagi, podjetja. Na sto in sto bančnih zavodov in trgovin je bilo primoranih zapreti svoja vrata, nekatere poslujejo poštemo in si prizadevajo vse, kar je v njih moči, da se zoperstavijo slabim razmeram, toda ni in ni mogoče najti prave poti.

Vse to čutim jaz sam, saj sem v trgovini nad štiri in dvajset let. In taka žalostna usoda je doletela po štiridesetih letih našega poštenjaka in rojaka Mr. Frank Sakserja.

V svojih mladih letih je pričel Frank Sakser svojo trgovino. Gural je od jutra do večera v najbdljiji zavesti, da dovede svoje slovensko podjetje na sigurno in pošteno podlago. Po letih trudapolnega dela je uspešno dosegel svoj cilj. Podjetje mu je evetelo od dne do dne. Pridobil si je zaupanje in naklonjenost naših rojakov širom velike Amerike. Misleč, da si je zasigural svoj obstoj, se je nameraval odpočiti od dolgoletnega trudapolnega dela, toda ameriške razmere so prekrizale račune njemu in tisočerin drugim.

Videč, da se ne bo mogel protiviti več dolgo slabim finančnim razmeram, je poveril svojo banko državnemu upravitelju in s tem rešil večjih nesreč vlagatelje.

Po mojem mnenju in kolikor jaz razumem bančni posel, je s tem Fr. Sakser napravil nekaj, kar bi druge banke ne napravile v takem slučaju. Nekateri bančni zavodi pred polomom dobro vedo, da bije zadnja ura, da je velik primanjkljaj denarja, toda še vedno puste vlagateljem, pri našati svoje krvavo zaslužene dolarje. Toda Mr. Sakser, da reši vlagatelje večjih izgub, je sam poveril državnemu nadzorniku svoje podjetje in s tem preprečil mogoče popolno izgubo.

Takih in enakih bankirjev ni dosti v tej deželi in zato se more dati Mr. Sakserju vso čast za njegovo poštenje.

Pisatelj teh vrstic čuti in ve, kaj je katastrofa, kakoršna je za dela Mr. Sakserja in ga iz odkritega rojakega srea pomiluje. Kakor povedano, vem kaj je nesreča, saj je mene samega pred dvema leti doletelo nekaj približno enakega, ko so me gptovi lahkoživci prikrajšali za osem tisočakov, za katere nisem bil nič več odgovoren, kot novo rojeno dete, toda plačati sem jih pa je moral.

Časi so v Ameriki danes taki, da si jih človek z vso svojo izobrazbo ne zna več tolmačiti. Najstareji ljudje ne pomnijo kaj takega in iz tega razloga se ni prav nič čuditi, ako banka ali trgovec propade. Sakserjeva banka ni prva in ne zadnja. Na stotine bank je že podleglo.

Kdo je danes tisti in kje je tisti, ki bi nam mogel povedati, kdaj se prične boljše časi? Po mojem mnenju nihče drugi kot magneti, kateri sedijo na svojih milijonih, katere je skupaj znosil trpin delavec s krvavimi žulji. Za to velikansko uslugo pa danes strada. Če dela delavec dela ban-

ka, dela trgovec, dela vse in kdor tega noče in ne zna razumeti, je pomilovanja vreden.

Fr. Sakser je danes na istem stališču kot je bil pred štiridesetimi leti. Bolje povedano, kar si prisluzil s svojo poštenostjo v 40. letih je sedaj izgubil na mah. Dvomicim, če mu kdo iz zlobnosti to privoščiti, kajti geslo pravi: — Kdor drugim jamo koplje, — sam v njo pade. — Vse lahko se zgoditi, da bomo mi prvi, ki mu bomo radi ali neradi sledili. Radi preslabih delavskih razmer se temu ne bo prav nič za čuditi.

Ivan Pajk.

Johnstown, Pa.

Največ se danes govori in piše o depresiji, katera pritiska tako neusmiljeno na narod. Delavski razred, kakor vedno, je prvi in najhujše prizadet. Državniki in voditelji naroda in strank iščejo sredstev, s katerimi bi ustavili oziroma obrnili stroje mizerije nazaj na pot k prosperiteti. Dajejo vsakojake nasvete in objube, pri tem pa navadno tudi ostane, in tudi bo, dokler ne bude narod odločno in resno zahteval od državnih predstavnikov in narodnih poslancev zaščitnih postav za revnejše sloje.

Kaj lahko pričakujemo od sedanjih državnih predstavnikov, nam je jasno pokazal predsednik v svoji poslanici na kongres, kjer se je izrazil med drugim, da nasprotuje revidiranju tarifa in vsaki predlogi, katera bi nudila vladno podporo nezaposlenim.

Delavci, — pravi nadalje, — hočejo delo ne podpore. Radi tega moramo povečati davke, da dobi narod zaupanje v vladó. Prosperiteta se bo vrnila na mah v deželo.

Lepa tolažba bednimi, kaj? Jako dvomljivo je, ako Hoover s svojo politiko vrnil deželi dobre čase, vsaj odkar je on na čelu vlade, se slabša položaj od dne do dne. Primanjkljaj kaj hitro raste pod Hooverjem in Mellonovim vodstvom. Ako bo šlo tako naprej in če ostane Hoover še drugi termin v Beli hiši, bomo šli vsi na boben.

Pred nekaj časa je pisal neki tujaknji list: — Hoover mora biti ponovno izvoljen za predsednika, češ, da je neustrašen mož. Primerjal ga je celo predsedniku Lincolnu. Kakšna tako velika dela vidijo nekateri pri njem, ne morem pri najboljši volji zapopasti.

Banke zapirajo vrata, trgovci, obrtniki vse nosi težo sedanje krize. Koliko dobro stoječih poštenih mož je izgubilo vse svoje premoženje in domove v katere so dali vse svoje življenske prihranke. Danes so brez strehe, beračii v pravem pomenu besede, brez dela in brez jela.

Čez 45 let stare ne sprejemamo v delo, ti pove delodajalec, beračiti je prepovedano, hiralnice so polne, krasti ne smeš, dobrodelne organizacije nimajo sredstev, da bi pomagale vsem, ki so v sili. Kje naj dobodelna društva dobe potrebni denar, ako večina onih, kateri v normalnih časih darujejo dobrodelnim družbam, trpe danes sami.

Mogoče bo sedaj kaj boljše, ko so demokrati v kongresu v večini. Upajmo vsaj.

Nekdanji delavski tajnik, a sedanjí zvezni senator države Penna. je pokazal, kako mu je delavstvo pri sre.

Kakor znano, je governer Pinchot sklical izvanredno zasedanje zakonodaje, da bi ukrenil kaj v pomoč nezaposlenim. Med drugim je bil tudi načrt, da bi državna legislatura dovolila takozvane prosperitete bonde v znesku 50 milijonov dolarjev v pomoč brezposelnim, katere naj bi država prodala privatnim osebam in bi država plačala po 4% obresti. V tej zadevi je Pinchot pozval milijonarja Mellona, naj bi on kupil za milijon dolarjev omenjenih bonov. Odgovor mu je dal James J. Davis na nekem republikanskem zborovanju. Rekel je, naj Mr. Pinchot kar sam kupi bonde, nar kar je prišlo do ostrih besed med senatorjem Davisom in governer-

NASI V AMERIKI

V Castle Gate, Utah je preminul rojak Albert Zmrzlikar. Dne 20. novembra je v rovu padla najmlajši plast premoega in ga tako škodovala, da je čez dva dni umrl. Pogreb se je vršil 29. nov. Društvo mu je oskrbelo pogreb in članstvo ga je spremlilo k zadnjemu počitku.

Mrs. Frank Mervar, soproga Mr. Frank Mervarja poznane čistilca oblek v Clevelandu, je prešla iz Pueblo, Colo., žalostno vest, da ji je v soboto 12. decembra umrla mati Mrs. Johanna Smrke, roj. Prijatelj, stara 65 let. Pokojnica je bila rojena v Mirni Peči na Dolenskem ter je bivala v Ameriki nad 40 let. Svoječasno je bivala v Calumetu, Mich.

Iz bolnice v Milwaukee se je te dni povrnila Mrs. Frances Gnader, ki je dobila pred tedni v avtomobilski koliziji težje poškodbe. Nahaja se sedaj v rekonvalescenčnem stanju na svojem domu. — Nevarni operaciji na vnetju slepiča pa se je moral nemudoma podvreči rojak John Ragus. Operacijo je klub nevarnemu stanju bolezní srečno prestal.

Dne 8. decembra so se v Ely, Minn. vršile volitve za tri mestne aldermane in enega sodnika ter sodnikovega namestnika. Za aldermane so kandidirali trije Slovenci, in sicer Stefan Banovec ml., in Jožef Koščak, ki sta bila nominirana na shodu Slovensko-Ameriškega Kluba, in Jožef Plut ml., ki je kandidiral samostojno. Bati se je bilo, da se bodo slovenski glasovi razbili med Koščakom in Plutom, kar so Finci seveda v svojo korist pričakovali. Rezultat volitev je pa pokazal, da je slovensko ljudstvo v Elyu zavedno. Upoštevali so sklep Kubovega shoda. Izvoljena sta bila Stefan Banovec ml. in Jožef Koščak.

150 M DEBELA ZMRZAL.

Kako globoko sega vpliv mrazu v še obljudenih polarnih ozemljih, kažejo vrtnja za premoškom, ki so jih izvršili nedavno tega na Grunantih (Spitsbergh) po nalogu norveške vlade.

Pri teh vrtnjih so ugotovili, da je zemlja izmrznjena do globine 15 m. Delo je bilo izredno težavno. Ob površini zemlje je bilo gorovje zaradi mrazu in talnega premokanja tako razdrapano, da so morali vtisniti v zemljo najpompnejši je bil boj z mrazom. Da bi se temu izognili, so za vrtaom pogrezali gumaste cevi, iz katerih so spuščali po potrebi v okolice vrtnja vročo paro. Le tako se je posrečilo, da so premagali 150 m debelo plast zmrznjene zemlje.

ROJAKOM ŠIROM AMERIKE priporočam za božične praznike in novo leto zelo dobro domače posušene klobase, plečeta, zelodce in šanke; cene zmerne. Frank Čebul, 1147 Addison Rd., Cleveland, O. (3x 16,18&21)

Bodite zdravi in veseli

Boléhni in slabotni ljudje bi morali živati Nuga-Tone, zdravilo, ki očisti život, bolezenskih givice in vas napravi zdrave in močne. Nuga-Tone daje dober tek do jedi. Odpravi bolečine nerednosti, očaluje in daje novo moč ontabelim živcem, mišicam in življenskim organom in napravi dobro počitno oseeljivo spanje. Bodite gotovi in preskrbite si steklenico tega. Ako lekarar nima tega, rečite mu naj istega za vas naroči od trgovca na debelo. —Adv't.

DRUŠTVA KI NAMERAVATE PRIREDITI VESELICE, ZABAVE OGLAŠUJTE "GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici. CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Peter Zgaga

Bigamist je tisti človek, ki dvakrat napravi isto neumnost.

Gospod sodnik tako visokih alimentov ne bom mogel plačevati. Saj vam je že moja bivša žena povedala, da nisva mogla živeti z mojo plačo ter sva se največ zaradi tega ločila.

Zakaj ste se pa po tem sploh ločili, če ne morete plačevati alimentov?

Oprostite, — pravi možakar nekemu gostu v gostilni. — Ali ste vi morda gospod France Podobnik?

Ne, zmotili ste se. — Ah, škoda. Ta gospod — sem namreč jaz. In ta-le nova zimska suknja, ki ste jo pravkar oblekli, je njegova.

Naša civilizacija bo trajala 40.000 let. — je rekel profesor. — Kdaj se pa prav za prav prične, gospod profesor? — ga vpraša dijak.

Novi japonski ministrski predsednik pravi, da njegova dežela ne brepeni po Mandžuriji in da si noče prisvojiti niti pedi mandžurske zemlje. — Potemtakem se bijejo Kitajci in Japonci samo za zabavo.

V Matteavanu je zavod za blazne zločince. Te dni je neki blaznik pobegnil, se dobre teden klavtil okoli, nakar se je vrnil. Možak je najbrž prišel do zaključka, da je zunanji svet še bolj ponoren.

Francoska vlada bi najrajše predsedniku Hooverju prepustila rešitev nemških vojnih dolgov. Francija je pač mnenja, da ima tretji dobiček, kjer se pripravata dva.

Ameriške oblasti so prišle na sled novi slepariji.

Butlegar, ki je bil obsojen na par mesecev ječe, je enostavno na jel kakega reveža in mu precej dobro plačal, da se je dal nacesto njega zapreti.

To je navsezadnje jako dobra metoda. Vse butlegarje, kar jih je v deželi, bi bilo treba obsoditi in sleherni butlegar naj bi najel namestnika, ki bi sedel namesto njega.

Nezaposelnosti bi bilo mahoma konec.

Gospodinja je ozmerjala berača rekoč: — Taka predrznost, o pomankanju govorite, iz žepa vam pa gleda steklenica.

Seveda trpin pomankanje je ugovarjal berač, — kajti steklenica je prazna.

Sama ne vem, kaj bi kupila svojemu možu za božič — je rekel rojakinja.

Veš kaj, — ji je svetovala prijateljica — kaj takega mu kupi, česar on ne bo mogel rabiti, dočim bo tebi prav prišlo.

Oče, tu čitam, da je bil pokojni finančni ženij. Kaj pa je to? — je vprašal sinček.

To je človek, ki zna hitreje služiti denar, kakor ga njegova rodbina zapravlja.

Oprostite, gospod, ali niste srečali na poti skozi gozd nobenega orožnika? — vpraša neznanec samotnega potnika. — Ne, orožniki sem sploh ne hodijo sem.

Potem mi pa izvolite izročiti žepno nro in denar.

Pred kratkim je dospela v Washington iz vseh strani dežele takozvana armada lačnih in brezposelnih. Voditelji so domnevali, da jih bo sprejel Hoover v avdijenci in da bo kongres slišal njih glas.

Pa so se reveži vrali. Policija jih je pregnala s krepelci in plinskimi bombami. Sedaj se je oglasil delavski tajnik Doak in rekel, da so demonstracijo vprizorili komunisti. Doak ima prav. Da, komunisti so vprizorili demonstracijo. Imena teh komunistov so pa lakota, revščina in pomankanje.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

L. A. VASALBO: Vojvodinja ni hotela priznati, da se strašno dolgočasni in vso krivdo je hotela zvaliti na žvece, na mi-greno...

KOKO

Ni se ne bojte! Komaj je pa Jakob zaprl za seboj vrata baronične vile, je srešel kletko tako srdito, da je bil nesrečni Koko prepričan, da je konec sveta...

je sprejemala njeno laskanje z do-stojanstvenim kimanjem svoje pre-brisane in dobrodušne glave. — Kako se počuti tvoja gospa Koko? Povej mi kaj lepega, ljubček...

IZ MORSKIH GLOBIN DVIGNJEN ZAKLAD

Ne da bi svet kaj o tem zvedel, je italijansko društvo "Sorima" že tri leta s svojimi najboljšimi potapljači na delu, da dvigne iz leta 1922 potopljene ladje Egipt zlate zaklade, ki jih je ladja vozila seboj na svoji poslednji, nesrečni vožnji...

vsa ta dela, je bila ob priliki raz-strelitve krovov dvignjena v zrak in potopljena s posadko, tako mo-čnega je bila eksplozija. Morali so opremiti novo ladjo. Po treh letih trudapolnega dela so navrtali in razstrelili poslednjo jekleno steno. Zaklad je bil na prostem. Dvignili so ga. Vse zlato in srebro so rešili iz morskih globlin in družba je napravila sijajen posel.

VINCENT D'INDY UMRL

Nenadoma je umrl v Parizu skla-datelj Vincent d'Indy, ki je pragmo-val letos v marcu 80 letnico roj-stva. Bil je eden najpomembnejših franc. skladateljev čbenem s Cesarom Francom, pri katerem je začel kot dijak na pariškem kon-servatoriju. Njegovo ime je zaslo-vevalo v Parizu kot člana skupine, ki je ustanovila Societe National de Music...

KONEC RAZBOJNŠTVA na KORZIKI

Francoske čete pod vodstvom ge-nerala, ki jih je vlada odposlala na Korziko, da očistijo ta romantični otok razbojnikov in pa tajnih ita-lijanskih agentov, so v glavnem dokončale svojo nalogo. Borbe tudi niso bile tako krvave kakor se je mislilo. Prijeli so okrog 30 razboj-nikov in njihovih pajdašev. Pri tej priliki čitamo sledeče zapise čas-nikarja, ki je obiskal Korziko in "proučeval" življenje razbojnikov: — Ko sem vprašal po znamenit-em razbojniku, so mi odgovorili, da na Korziki ni več razbojnikov in da sem prišel prepozno. Tak prav malo tolažen odgovor sem dobil, ko sem poizvedoval in vrtal na vse strani, da bi prišel na sled gospodom razbojnikom. Poslednji "gospodar šume" da je padel na polju časti in slave; le njegov grob lahko vidim, če hočem...

se je izgovarjala, da je navajena nastopati pred občinstvom, ki ga predstavljajo zaenkrat komornice in komorniki, pozneje bo pa že nastopila pred pravim občinstvom. namignil, da je imel stric zveze z ljudmi, ki niso ravno daleč od francoskega vojaštva, kajti odkod bi si-cer imel potrebno municijo. To so na Korziki tako enostavne in razumljive zadeve. Ko sem se temu nehoti začudil, me je nečak skoraj užaljen počul, da je razboj-ništvu poklice kakor vsak drugi. Samo to je, da je človek primoran poprijeti se te obrti. Kdor se boji krvne osvete, ali kdor je sam ma-ščeval svojega sorodnika, je moral bežati v nedostopne gozdove in po-stati razbojnik. Večina bogatejših rodbin na otoku se mora za svoje blagostanje zahvaliti tej obrti, ka-kor so pri nas v srednjem veku bi-li najbogatejši plemiči r-parski vi-telzi. Na Korziki je tak način življenja trajal nekaj stoletij več. Pa tudi malo drugačne metode vladajo na tem otoku. Žrtve, ki so jim padle v roke, niso enostavno oropali. Korzikanci so plemeniti, vendar ta plemenitost ni ravno brez računa. Čim je bil kak premožnejši človek od njih ujet, je bil za svo-je življenje varen in so prav lepo z njim ravnali. Vedeli so namreč, da bo odkupnina za ujeta žrtve da-leko višja od denarja, ki ga je imel nesrečni slučajno pri sebi. Kdor za tako plemenitost ni imel razu-mevanja ali kdor se je celo branil, ta je bil izgubljen. Roparji so ra-bili denar ne samo za sebe, mar-več tudi za to, da se lahko obda-rovajo bolnice, šole in siromake. Sploh je bila tradicija, da so bili roparji dobri strodniki in plemeniti rodoljubi. Za svojece so kupova-li polja in vinograde, svoje sinove so vzgajali za res prave obrtnike ali poljedelce. Darovali so šolam in ubogim in nikdar nbeden ni vprašal, odkod in čigav je denar. Zgo-dilo se je celo, da so financirali pri-volitvah za župane in poslanec svo-



Za matere in gospodinje

Otrok naj hoče in sodi.

Matere se radi vdajajo sanjam o bodočnosti svojih otrok. Njih želje in načrti so večinoma visokole-teči, in kar je le v njihovi moči, store, da bi se ti načrti uresničili. Za čolanje, za lepo obleko mora bi-ti denar, pa če ga je treba še tako trdo pritrirati pri drugih potrebah družine in če se mora oče še ako gnati za zaslužkom. To je slednjic zelo umevno, le žal, da se pri tem vse prerado pozablja, da sloni pra-va sreča človeškega življenja ven-darje v urejeni notranjosti, na tr-dnem, počenem značaju. Izobraž-ba je v soli pa tudi izven nje eno-stransko usmerjena na strokovno znanje; skrb za izoblikovanje npravnih osebnosti se zanemarija. Tako enostransko izobrazben človek v poznejšem življenju navadno ni kos nevarnostim in jim le prehitro podležje. Morda mati bo že na vse zgodaj skrbele, da v otroku krepki voljo in ma šola razodnost. Razodnost je celo temelj vsega drugega. Otro-k mora znati po lastnem preudarku ločiti dobro od hudega, za estno mora hoteti dobro. Nekateri očinci kažejo že v rani mladosti zelo izrazito lastno voljo, ki se kaže odraščanjem kot trme-glavost. Mnogi so mnenja, da je treba trmoglavost že v prvih dveh letih enostavno streti. To je nevar-no početje; s trmoglavostjo more-mo v otroku zatreti tudi vsako sled volje, in to bi bilo za njegovo bo-dočnost usodno. Pač treba otroko-vo samoglavost pametno zavračati, ne pa delati sile njegovi volji; za-tirati sploh vsak izraz lastne volje in čakajo vedno le na ukaz, povzro-čajo vzgijtelju pač mnogo mahnj preglavice, toda v življenju jim je potem mnogokrat gorje, ker si ne vedo pomagati. Zato naj mati skrb-no išče prave sreče med pokorščino in spoštovanjem otrokove vo-lje. Prav tako važno pa je tudi šola-nje otrokove razodnosti. B r e z spoznavanja med dobrim in zlim, orez lastne sodbe o stvarih in do-godkih je pravno hotenje in ravn-anje nemogoče. Če z obžalova-njem opažamo med mladimi ljud-mi ravnodušnost, indifferenčnost pomanjkanje lastnega mnenja in odgovornosti, so to le znamenja po-manjkljive vzgoje. Vsekakor je pra-va sodba stvar spoznanja in zre-losti, kar je v veliki meri odvisno od let; vendar more do neke mere soditi o enostavnostih stvarih tudi otrok. Vsakdanje življenje prinaša dovolj priložnosti, da moremo o-trcem prepustiti, da se po lastni razsudi odločijo za to ali ono. Od večjih otrok že moremo sploh za-htevati, da se zavedajo, kakaj ravnajo tako in ne drugače. Seveda je tudi tu gled brez mnogih besed najboljši vzgajatelj. Enoga se mora vsaka mati zave-dati: sreče svojim otrokom ne bo zgradila z visokoletečimi sanjami in načrti, marveč z vestno vzglo njihovih volje in razodnosti, da se bodo razvili v izrazito nprave osebnosti in trdne, paštene značaje.

Slovensko-Amerikanski Koledar za l. 1932



ima sledečo vsebino:

Človekoljubje (pesem), Koledarski del, Kako bo reformiran Koledar, Božja pota, Koliko zemlje potrebuje človek, (povest), Vizija bodočje vojne, Kena - Kena, Poganski in krščanski talismani, Zgodovina u-žigalic, Čudeži indijskih fakirjev, Življenje v šir-nem gozdu v okolici Snežnika, O grafologiji, Koledarske skrivnosti, Piletetka, Čaj in kava, 2000 let pred Kolum-bom, O p a l (povest), Raj na koncu sveta, Mo-ji doživljaji v N. Hamp-shire, B a k l a n o v (po-vest), Angleška svetov-na moč, Neznane (po-vest), Kaj so ljudje jedli pred 400 let, Osvoboje-nje Maribora, Dvajset-letnica potopa Titanica, Smrtonosni zvočni va-lovi, Slovenski delavci v Franciji, in mnogo dru-gih zanimivosti, slik itd.

Cena 50c

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 WEST 18TH STREET NEW YORK, N. Y.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

POVESTI in ROMANI

SPLOŠNA KNJIŽICA: (Nadaljevanje.) St. 24. (E. L. Hulwer) Poslednji dnevi Pompejev... St. 25. Poslednji dnevi Pompeja... St. 26. (I. Andrejev) Črne ma-ske, poslov. Josip Vidmar, 82 str. broš. 33

St. 65. Tajet, IV. del 90 Vsi 4 deli 325 St. 66. Kamela, skozi uho sivan-ke, veseloigra 45 Slovenski pisatelji II. z.: Potresna povest, Moravske sli-ke, Vojvoda Pero I Perica, Čr-tice 250 Tigrovi zobje 1 Tik za fronto 70 Tatič, (Bevk), trd. vez. 75 Tri indijanske povesti 30 Tunnel, soc. roman 120 Trenutki oddiha 50 Turki pred Dunajem 30 Tri legende o raspeta, trd. vez. 85 Tri rože 80 Tisoč in ena noč (Rape) vez. mäs izdaja 1 Tisoč in ena noč: I. zvezek 130 II. zvezek 140 III. zvezek 150 8 KNJIGE SKUPAJ 375 V krepjih inkvizicije 130 V robstvu (Matičič) 125 V goristem zakotju 35 V oklopihku okrog sveta: I. del 90 2. del 90 OBA SKUPAJ 160 Veliki inkvizitor 1 Vera (Waldova), broš. 35 Vojska na Balkanu, s slikami 225 Vrtnar, (Rabindranath Tagore), trdo vezano 75 broširano 60 Vdali spokornik in druge povesti 1 trdo vezano 125 Vianjeva repatica, roman, 2 knjigi 130 Vojni, mir ali poganstvo, 1. sv. 35 V pštitv je Ma, III. sv. 35

Valentin Vodnika Izbrani spisi 30 Vodnik svojemu narodu 25 Vodnikova pratka l. 1927 50 Vodnikova pratka l. 1928 50 Vodniki in preporki 60 Zmislal smrti 60 Zadnje dnevi nesrečnega kralja 60 Za krahom, povest 35 Zadnja kmečka vojska 75 Zadnja pravda, vez. 70 Zgodovina o nevidnem človeku 35 Zmaj iz Bosne 70 Življenje slov. trpina, izbrani spisi Alešovec, 3. zv. skupaj 150 Zlatokopi 20 Ženi naše Koperne 45 Zmote in konec gđ. Pavle 45 Zlata vas 50 Zbirka narodnih pripovedi: I. del 40 II. del 40 Znamenje štirih (Doyle) 50 Zgodovinske anekdote 30 Z ognjem in metem 3 Zločin in kazen: I. in II. zvezek 1 rezana 125 Zgodbe Napoleonovega huzarja 60 vezana 60 Zgodbe zdravnika Nuznika 70 Zlati pastir 90 Zvestoba do groba 150 ZBIRKA SLOVENSkih POVESTI 1. zv. Vojnomir ali poganstvo 35 2. zv. Hudo breskve 35 3. zv. Veselo povesti 35 4. zv. Povesli in slihe 35 5. zv. Študent naj bo. — Naš vsak-dnji kruh 35 Knjige pošljamo, poštalne proste "GLAS NARODA" 216 W. 18 Street NEW YORK

PRISMUKNENA MARKIZA

V Parizu se mnogo govori o lo-čitvi markiza de Setalliera, ki za-hteva, naj oblasti njegov zakon raz-veljavijo. Kot glavni razlog navaja abnormalnost svoje žene. Markiza pa zatrjuje, da je normalna in skli-čuje se na izjave najboljših zdrav-nikov, ki so potrdili, da o duševni zmedenosti pri njej ne more biti govora. Njen advokat ugovarja, da ekscentričnost ne more biti razlog za ločitev zakona, kajti markiza je bila že kot dekde ekscentrična in markiz bi moral pač vedeti, koga poroči. Markiz pa ugovarja, da bi kapric njegove žene noben možki ne mogel prenašati, da pa ne vztraja na tem argumentu. Če ekscentričnost res ne more biti razlog za ločitev zakona, se lahko sklicuje na zakonolomstvo svoje že-ne. Markiza pa odločno zanika, da bi bila možu kdaj nezvesta. Slu-žinčad, ki prihaja na sodišče prič-at, omenja, da je prirejela marki-za v močevi odsotnosti doma prav čudne večere. Predstava "Salome" v veliki operi jo je tako prevzela, da je potem doma služinčadi po-kazala, kako Saloma napol naga pleše. Služinčad je morala gledati in ploskati, markiza je pa plesala najprej zavita v tančico, potem pa čisto naga. Ko jo je markiz nekot zaslišal pri takem "plesu lepote".

Pomladni Sen ROMAN IZ ŽIVLJENJA Za Glas Naroda priredil I. H.

35 (Nadaljevanje.)

Mislil? Jaz tega še nisem opazil. Pa kako tudi ne bi! Saj ima vse, kar si požel, predvsem pa nobene skrbi. — pripomni bridko Wolf.

Počasi vstane Stranski in se približa Gabrijeli ter sede njej nasproti. Bila je podoba lepe, elegantne, razvajene žene, ki ji je moralo vse ležati pred nogami. Rožnata barva njenega obraza in njena bujna ter močna postava se nikakor ni skladala z resnim mozem, čegar last je bila.

Milostljiva gospa, — prične Stranski, — milostljiva gospa, zelo mi je žal, ako bi bil jaz vzrok —

Že dobro, Stranski, — ga kratko prekine, — že dobro. Saj vem, kaj ste hoteli reči, zato obdržite besede za sebe. — Saj ste slišali, da mi niti najnedolžnejšega veselja ne privoščite, ta okrutnež! Noče; konec! In jaz moram biti s tem zadovoljna. Da bi navedel vzrok, zakaj se temu protivim, se mu ne zdi potrebno.

Razburjena prične z vso silo gugati svoj naslonjač. — Gabrijela, prosim te, ne razburjaj se tako, — pravi Wolf, — dobro veš, da tega ne maram.

Oprosti, prijatelj, pozabila sem, da si nervozen, — se Gabrijela zaničljivo opravi in z nasmehom obravnja se k Stranskemu, reče:

Pomislite, v najinem zakonu je ravno narobe, mož ima bolne živece, jaz sem zdrava, hvala Bogu, zdrava.

In zavledajo se svoje močne postave, stegne roke. Njena bujna prsa se vsled globokega vzdihla visoko dvignejo Wolf si z roko zatise oči, vsaka žila v obrazu mu giblje, kot bi mu ženinne besede delale bolečine.

Da, milostljiva, ako vas človek vidi, se mu mora srce smejati, če se smem tako predrzno izkaziti. Toliko življenja in lepote je težko najti v tem nervoznem stoletju, — uljudno se Stranski skloni proti njej in jo prime za roko, ki jo pritisne na ustnice. Njegove žareče oči se vpro globoko v njene, Gabrijela zardí, nato pa se zasmeje in ga rahlo udari po roki.

Še vedno ste nepopoljšljivi. Ali ste še vedno isti? — Wolf, pridi mi vendar na pomoč! Stranski se prilizuje tvoji ženi — še bolj kot pa na prof Mešnik.

O, ali je vaš mož ljubosumen?

Ne vem. Včasih je na vso moč enakomeren in zopet razburjen zaradi kakih nadležnih sladkih besed.

Vse je vedno odvisno od tega, kdo ti govori take besede, — pravi resno Wolf, — Nikakor ne trpim, da ti prof Mešnik govori sladke besede. Zato skrbi, da se bo držal kolikor mogoče daleč od tebe, ker bo to samo dobro za tebe.

In zakaj? — vpraša Gabrijela ostro, ter se nekoliko spne v naslonjaču. — Zakaj? Mogoče zato, ker me je nekoč hotel poročiti, kar sem ti že povedala, toda tebi sem dala prednost! Zakaj bi maogel drugače imeti kaj proti njemu? Lep je, eleganten, kavalir.

Zadnje še ni dokazano. Ali še res nisi opazila, da se ga merodajni krogi izogibljive? Toda kaj bi o njem toliko govoril! Igraj in zapoj nam kaj.

Oprosti, nisem razpoložena, — pravi kratko, — Gospod Stranski nam bo rajši še kaj povedal iz glavnega mesta. O tako si želim, da bi tam enkrat ostala čez zimo.

Rad, milostljiva, ako ste zadovoljni z mojim slabim pripovedovanjem. V štirih mesecih, kar sem tam, sem doživel že precej.

To rada vrjame pri vaši nadarjenosti, — pravi smehljaje Gabrijela, — tedaj naprej in ne smete ničesar izpustiti, — mene zanima vse, — slišite, vse, in ravno to najbolj, česar vi ne poveste; razumete?

Toda, milostljiva, napačno me razumete, — v svoje potrjilo položi roko na srce.

Nikar ne, — pravi Gabrijela in nato pozorno posluša Stranskijevo pripovedovanje, ki je bilo zanimivo, dasi nekoliko zasmehovalno, tako da je pozabila na mržnjo, katero je gojila proti prijatelju svojega moža.

Tako je potekal čas in ko je ura s srebrnim glasom odbila polnoči, skoči Stranski pokonei.

Tisočkrat vas moram prositi za odpuščanje, da sem toliko časa zlorabil vašo gostoljubnost, — in se prikloni Gabrijeli, — človek kar pozabi na čas, Sicer pa moram tudi jutri zgodaj vstati, ker grem v Zelin.

V Zelin? — pravi Gabrijela, — Lepa pot do tja. Večkrat sem se petjala tja s kolesom. Ali ste poznani tam?

Da, milostljiva gospa. Tamošnji župnik je prijatelj mojega pokojnega očeta in je bil prej tudi župnik v našem kraju v Brezju. Obljubil sem mu, da ga obiščem, kadar pridem tu-sem. Šaljivo mu pomiga s prstom.

Ali res? Ali ni kaj drugega, kar vas vleče tja? V resnici ne vem, milostljiva, kaj mislite?

Župnik ima pri sebi zelo lepo nečakinjo — ali ni mogoče to ona privlačna sila? Kaj, ali ne poznate Katiee? Potem se varujete te planinske rože.

O, milostljiva, kaj mi je planinska roža v primeri z razevečeno, veličastno vrtnico, — zopet se prikloni Gabrijeli s svojim pogledom, da je proti svoji volji zardela. Kaj se upa!

Torej se smem jutri zanesti na tebe, Stranski? Kadar se vrneš iz Zelina, prideš k nam, — ga prosi Wolf.

Tudi jaz se strinjam z željo svojega moža, — pravi Gabrijela prijazno.

Hvala lepa; pridem, — Stranski se poslovil od Gabrijele in Wolf ga spremi do hišnih vrat.

Pozdravljen; jutri tedaj na svideenje! — pravi Wolf in iskreno stisne roko prijatelju.

Gabrijela še počaka, da še vrne njen mož.

Ali ne bi šla spat? — jo vpraša prijazno, — Za pol ure pridem tudi jaz. Samo še neko malenkost moram napraviti in te ne bi hotel zadrževati, da bi na mene čakala.

Zelo ljubezljivo! Ali ja je tvoje delo tudi tako potrebno? — Zavzel sem se, da skoncam delo do petnajstega. Ali mogoče kaj želiš?

Seveda! Rada bi s teboj govorila. Dobro, da je ta tvoj težki prijatelj enkrat odšel.

Gabrijela, govori o mojem najboljšem prijatelju —

Ki mi pa je v najvišji meri zoprni! Sploh ne razumem, da si ga tako zelo vabil, četudi veš, da ga ne morem trpeti. To sem ti že povedala, ko sem še bila tvoja nevesta in vendar se tako malo oziraš na moje želje.

Kakor ti na moje. Kar se tiče Stranskega, je najboljši, najmanj sebični človek, ki ga poznam.

Poleg tega pa človek, ki vse zaničuje in se iz vsakega norčuje tako tudi iz mene. O, bila sem jezna. Ali misliš, da ne vem, da se hoče s svojimi pokloni samo norčevati iz mene? Dobro vem, da me ne mara; prej je vedno govoril proti meni.

Toda, Gabrijela, kako mu moreš to očitati? — pravi Wolf in vedel je, da je Gabrijela imela nekaj prav.

In zaradi njega ne morem imeti veselja, na kar sem se tako zelo veselila. Večeri, katere priredi prof Mešnik, so vedno tako zabavni —

Kaj, kaj ali zopet prideš na to nazaj? To je tedaj — zaradi tega si jezna na Stranskega, da zaradi njega ne gremo? Toda že poprej sem ti pojasnil, da ne maram imeti z Mešnikom ničesar opraviti.

Prosim, povej mi tedaj tudi vzrok, da ne bom mislila, da je to samo tvoja hudomušnost, da me hoče pripraviti ob to veselje. (Dalje prihodnjič.)

ZEMLJA — NAJBOLJŠA MED SVETOV

Znanstveniki so dolgo mislili, da so neštevilna nebesna telesa nositelji življenja, kakršno se razvija na naši zemlji. Še v novejšem času je skonstruiral znameniti švedski učenjak Svante Arrhenius duhovito teorijo, po kateri se neskončno majhna bitja prenašajo med svetovi po vplivom svetlobnega pritiska in postajajo kali novih življenjskih razvojev, kjer najdejo pogoje za takšen razvoj.

Najnovejša raziskovanja pa niso naklonjena domnevam, da bi bilo še kakšno nebesno telo obljudeno z živimi bitji, in sicer jim niso naklonjena zato, ker jim nobeno kaže bistvenih pogojev za možnost življenja.

Tu stoji v ospredju predvsem vprašanje temperature. Beljakovine se sesirijo že pri 50 stopinjah Celzija in v stalnih nižjih temperaturah ne more vztrajati nobeno živo bitje. Večina teles v svetovnem prostoru pa ima temperature tisočev in milijonov stopinj. Planeti bi edini lahko bili podlaga življenju, a planeti so v vesoljnosti silno redka prikazen, ker zahtevajo za svoj nastanek tako kompliciranih pogojev, da so izračunali verjetnost 1:100.000.000.000, da se v teku milijonov let iz kakšne zvezde razvije s planeti obdana solnca. A še če nastane, ni rečeno, da bo na njegovih planetih zraslo življenje.

Najprimernejša temperatura za razvoj življenja leži med ničlo in 40 stopinjah Celzija. Da bi vladala na premičnici ta temperatura, ne sme krožiti okoli svojega solnca niti preblizu niti predaleč od njegovega ognjišča. Nadalje mora imeti dovolj gosto ozračje, ki vsebuje kisik, imeti mora dovoljno težnost, da zadrži to ozračje. Naš mesec je na pr. premajhen za to in življenje na njem je zavoljo tega izključeno. Ostali planeti našega solnčja so solneu preblizu ali predaleč, zato ne morejo hraniti življenja. V poštev bi prišla kvečjemu Venera in Mart, A niti ta dva ne izpolnjujeta vseh pogojev, ki omogočajo višje življenje na zemlji. Naša zemlja izpolnjuje v prvi vrsti glavni pogoj, namreč ta, da je vsak čas baš v "pravi oddaljenosti od solnca in se da od njega prav toliko obsevati, kolikor ji je potrebno, da ostanje njene temperature v pravih mejah. Vrta se dovolj hitro okoli svoje osi, da se more dovolj ohladiti tudi v pasu, ki je najbolj izpostavljen solnčnemu žarenju; ima nadalje ozračje, ki je dovolj gosto, dovolj primerno sestavljeno in dovolj obdarjeno z drugimi lastnostmi, da omogoča ohranitev življenjskih pojavov.

Zelo važna točka pa je tudi nagnjenost njene osi napram ravnici njene poti. Lajniku se bo zdelo to malo pomembno, a ni. Če bi namreč zemeljska os stala navpično na progi zemlje, tedaj bi tropski pas prejel preveč toplote, vsi ostali pasovi pa premalo. Če bi ležala v isti ravnici z zemeljsko potjo, tedaj bi ena stran zemlje imela neprestano ognjen dan, druga stran neprestano ledeno noč. Izračunali so, da je najprimernejše nagnjenje osi kakšnega planeta napram njegovi poti od 22 do 24 stopinj, os naše zemlje pa je napram njeni poti nagnjena za 23 stopinj!

Če je torej možno, da nastane v svetovju planet, kakršen je naša zemlja, tedaj je skoraj sploh nemogoče, da bi tako natanko kakor ona izpolnjeval celo vrsto

drugih pogojev, od katerih je življenje odvisno. In zato ni nič čudnega, če se moderna znanost nagiba k starodavnemu in dolgo zasmešanemu naziranju, da je naša zemlja, vsaj kar se tega tiče, središče in krona vesoljstva. Seveda je še možno, da se utegne življenje razvijati tudi v drugačnih oblikah, nego jih poznamo na zemlji — a ta možnost je za sedaj samo domneva, ki ji ni še nihče dokazal.

KAKO PREPREČITI ZIMSKO BOLEZEN

Mrzli zimski meseci povzročijo manjšanje živahnosti in ljudje, ki niso utrjeni, se hitro prehladijo ter so podvrženi boleznim, kar vas dosti stane. Pametno je povečati rezervno moč življenjskih organov s tem, da jemljeje zanesljivo zdravilno toniko. Ljudje, ki delajo tako, se izognejo boleznim, ki povzročajo toliko brezpotrebne trpljenja ter oropajo telo in življenjske organe njihove potrebne moči in kreposti.

Nuga-Tone je zelo priporočljiv kot graditelj zdravja in moči, zaščiti telo proti boleznim ter vrne olabelemu telesu potrebno moč in energijo. Naši čitatelji naj prečitajo oglas Nuga-Tone na drugi strani tega lista, ter se prepričajo, kako dragoceno zdravilo je.

VEČ SLADKORJA OTROKOM

Že od nekdaj so ljudje prepričani, da otrokom ni dobro dajati slakorja in slašče. Tudi med zobozdravniki je razširjeno mnenje, da bi otroci ne imeli tako slabih zob, če bi jim starši ne dajali sladkorja, čokolade, slašče in drugih dobrot, ki otroci tako hrepene po njih. V resnici pa sladkor otrokom prav nič ne škoduje, temveč celo koristi. Slabi, zgodaj gnili zobje so znak, da je v organizmu premalo apna. To se je videlo tudi med vojno, ko so ljudje dobivali hrano, v kateri je bilo malo apna.

Otroški zdravnik dr. Osman vidi vzrok nekaterih otroških boleznih samo v pomanjkanju sladkorja in jedi in pravi, da se je sam prepričal, kako dobro vpliva na otroke sladkor v obliki medu, marmelade in močnatih jedi. Zanesiti se je treba torej na zdravi nagon otrok, ki hrepene po slaščicah. Mnoge otroške bolezni, posebno slabokrvnost, bledica, astma in slabost imajo svoj vzrok v pomanjkanju sladkorja v hrani. Te bolezni takoj izginejo, čim dobi otroški organizem več sladkorja.



Kretanje Parnikov Shipping News 6 DNI PREKO OCEANA Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogramnih parnikih: P A R I S 15. jan.; 14. maja (10 P.M.) (12.05 A.M.) ILE DE FRANCE 30. jan.; 17. feb. (12.05 A.M.) (12.05 A.M.) FRENCH LINE 19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

POZOR, ROJAKI Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

CALIFORNIA Fontana, A. Hochevar San Francisco, Jacob Laushin COLORADO Denver, J. Schutte Pueblo, Peter Cullig, A. Saffin Salida, Louis Costello Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA Indianapolis, Louis Banich ILLINOIS Aurora, J. Verbich Chicago, Joseph B. J. Bevil, Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar Cicero, J. Fabian Joliet, A. Anzele, Mary Bambich J. Zaletel, Joseph Hrovat La Salle, J. Spelich Mascoutah, Frank Augustin North Chicago, Anton Kobal Springfield, Matija Barborich Waukegan, Jože Zelenc

KANSAS Girard, Agnes Močnik Kansas City, Frank Žagar MARYLAND Steyer, J. Černe Kitzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN Calumet, M. F. Kóbe Detroit, Frank Stular MINNESOTA Chisholm, Frank Gouže, Frank Pucelj Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula Eveleth, Louis Gouže Gilbert, Louis Vessel Hibbing, John Povše Virginia, Frank Hrvatic

MISSOURI St. Louis, A. Nabrgoj MONTANA Klein, John R. Rom Roundup, M. M. Panlan Washoe, L. Champa

NEBRASKA Omaha, P. Broderick NEW YORK Gowanda, Karl Strlnsha Little Falls, Frank Masle

UTAH Helper, Fr. Krebs WISCONSIN Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos. Koren Sheboygan, John Zorman

WEST ALLIS Frank Skok WYOMING Rock Springs, Louis Taucher Diamondville, Joe Rolich

"Ne Rabim Vas Več!" Pravi foreman, če ne morete več tako delati kakor ostali. Ne dajte mu prilike, da bi to rekel vam. Bodite sposobni. Vsak večer rabite slavni, stari Varstvena PAIN-EXPELLER* Znamka Reg. U. S. Pat. Off. Masirajte svoje mišice z njim. Namažite se po praih in preprečite prehlad. Zaščitite svoje delo z zaščito svojega zdravja. PAIN-EXPELLER vam bo pomagal. 35c in 70c Naprodaj vsepovsod * Pristni ima SIDRO varstveno znamko.

Mali Oglasi imajo velik uspeh Prepričajte se!

POZIV! Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove. — Uprava "G. N."

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA Angleško-slovensko Berilo (ENGLISH SLOVENE READER) Stane samo \$2.— Naročite ga pri KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 West 18th Street New York City

Vsakourstne KNJIGE POUČNE KNJIGE POVESTI in ROMANI SPISI ZA MLADINO se dobi pri "GLAS NARODA" 216 W. 18th Street New York, N. Y. Telephone: CHELSEA 3878 POPOLEN CENIK JE PRIROBČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN